



WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-VI.431.3.3.2024.MM

Olsztyn, 23 lutego 2024 r.

**Szanowna Pani
Katarzyna Beksa
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pieniężnie
ul. Sienkiewicza 2
14-520 Pieniężno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.73.2023 z dnia 29 stycznia 2024 roku, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Monika Martwich – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym
2. Izabela Chowańska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieniężnie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 1 lutego 2024 r. i zakończono w dniu 2 lutego 2024 r. Przedmiotem kontroli objęto wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ze szczególnym uwzględnieniem planowania i prowadzenia pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny, o której mowa w korespondencji skierowanej do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 17 stycznia 2024 r. w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2023, poz. 1426 ze zm.), zwanej dalej ustawą wriospz,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1923), zwanej dalej ustawą „Za życiem”.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. M-GOPS/Ośrodek/kontrolowana Jednostka – co oznacza Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie,
2. Kierownik – co oznacza Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie – panią Katarzynę Beksę,
3. Regulamin – co oznacza Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie,
4. asystent – co oznacza asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnionego w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieniężnie,

5. plan/plan pracy – co oznacza plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy wrispz,
6. ocena – co oznacza okresową ocenę sytuacji rodziny, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy wrispz,
7. Wykaz – co oznacza wykaz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w okresie objętym kontrolą, sporządzony przez Jednostkę,
8. Korespondencja – co oznacza pismo skierowane do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 17 stycznia 2024 r.,
9. Kobieta – co oznacza panią (..... ..), osobę, o której mowa w Korespondencji,
10. Opinia OZSS – co oznacza opinię wydaną w dniu 2 stycznia 2023 r. przez Opiniodawczy Zespół Sądowych Specjalistów przy Sądzie Okręgowym w Elblągu.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia jej zakończenia z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez Ośrodek. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Katarzyny Beksy – Kierownika M-GOPS w Pieniężnie. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Jednostce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez Kierownika oraz asystenta rodziny.

Działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i istotnymi uchybieniami.**

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

Ustalono, iż Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie działa na podstawie:

- *Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie*, przyjętego Zarządzeniem Nr 1/2019 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieniężnie z dnia 28 maja 2019 r. ze zmianami z dnia 15 lutego 2022 r. oraz z dnia 23 lutego 2023 r. /**akta kontroli str. 1-15/**.

Analiza ww. Regulaminu wykazała, że w strukturze Jednostki wyodrębniono stanowisko asystenta rodziny oraz wskazano zakres realizowanych przez niego zadań.

Nie wniesiono zastrzeżeń do treści dokumentów organizacyjnych. Ustalono również, iż w Ośrodku nie obowiązywały dodatkowe zarządzenia dotyczące pracy asystenta i prowadzonej przez niego dokumentacji.

2. Tryb przydzielania asystenta rodziny.

W okresie objętym kontrolą, w Ośrodku do realizacji zadań z zakresu planowania i prowadzenia pracy z rodziną zatrudniony był jeden asystent rodziny, w ramach umowy o pracę, w wymiarze pełnego etatu. Jego akta osobowe zweryfikowano podczas kontroli Ośrodka przeprowadzonej przez zespół inspektorów Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniach 13-15 lutego 2019 roku. Stwierdzono wówczas, że osoba zatrudniona na tym stanowisku posiadała odpowiednie kwalifikacje określone w ustawie

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jak również złożyła stosowne oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nią warunków określonych w art. 12 ust. 1, pkt 2, 3 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W toku obecnej kontroli ustalono również, iż Kierownik kontrolowanej Jednostki dopełnił wymogu weryfikacji asystenta w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostętem ograniczonym, do czego obligują przepisy art. 7b i 12 ust. 1 pkt 5 ustawy wripsz. Obowiązku tego dokonał przed upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zmian do ustawy wripsz, tj. od 01.02.2023 r. do 31.07.2023 r., zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022, poz. 2140). Kontrolującym przedłożono zaświadczenie z dnia 29 marca 2023 r. o niefigurowaniu w/w osoby w powyższym Rejestrze.

Ponadto z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że w myśl art. 17 ust. 3 ustawy wripsz, praca asystenta nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy. Zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, asystent nie prowadził też postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę.

Stwierdzono, że pomoc w formie asystenta rodziny udzielana była po przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. W oparciu o *Wykaz rodzin objętych wsparciem asystenta w okresie od stycznia 2023 r. do dnia kontroli* /**akta kontroli str. 16/** ustalono, że w tym okresie czasowym asystent obejmował wsparciem łącznie 9 rodzin, natomiast w dacie kontroli liczba ta wynosiła 7 rodzin (z 2 rodzinami zakończono współpracę w 2023 r.), co oznacza, że nie przekroczono limitu środowisk współpracujących z 1 asystentem rodziny, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy o wripsz.

Z informacji przekazanych przez Kierownika kontrolowanej Jednostki, stanowiących **akta kontroli str. 17** wynika również, że w okresie objętym kontrolą 12 dzieci z 7 rodzin objętych wsparciem asystenta przebywało w różnych formach pieczy zastępczej (3 w rodzinnej, 9 w instytucjonalnej). W kontrolowanym okresie, 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej (w Wykazie pod poz. 7).

Ustalono, że praca asystenta została zakończona w dwóch przypadkach, w pierwszym z uwagi na osiągnięcie zamierzonych celów, natomiast w drugim ze względu na rezygnację ze współpracy przez rodzinę.

Szczegółowej analizie poddano teczki 3 rodzin objętych asystą, w tym:

- 2 rodzin, w których praca asystenta trwała nadal (w tym 1 rodziny, o której mowa w korespondencji skierowanej do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 17 stycznia 2024 r.).
- 1 rodziny, z której dziecko przebywało w rodzinnej formie pieczy zastępczej, a z chwilą powrotu małoletniego do rodziny biologicznej została ona zobowiązana do ścisłej współpracy z asystentem na mocy postanowienia sądu.

W każdym badanym przypadku, zgodnie z zapisami art. 11 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, po powzięciu przez Ośrodek informacji ze środowiska o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownicy socjalni przeprowadzili wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Ustalono, że w kontrolowanej Jednostce informacje te pozyskiwano najczęściej od pracowników socjalnych.

W kwestionariuszu wywiadu środowiskowego dokonywano szczegółowej analizy sytuacji rodziny i jeżeli wynikało z niej, że rodzina wymaga wsparcia asystenta, pracownik socjalny wnioskował na druku wywiadu do Kierownika M-GOPS o jego przydzielenie. Kierownik zaś przydzielał rodzinie asystenta, dokonując stosownej adnotacji w wywiadzie środowiskowym.

Zgodnie z art. 8 ust 3 ustawy wripsz, wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. We wszystkich poddanych analizie przypadkach, fakt ten znalazł potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji. Rodzina wyrażała zgodę na aktywną współpracę z asystentem potwierdzając ten fakt własnoręcznym podpisem na druku zgodnym z zatwierdzonym przez Kierownika wzorem, którego przykład stanowi **akta kontroli str. 18**.

Żadna z rodzin objętych wsparciem asystenta w kontrolowanym okresie nie była objęta działaniami grupy roboczej/diagnostyczno-pomocowej.

3. Praca z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny.

W kontrolowanej Jednostce asystent nie prowadził pracy z rodziną na mocy ustawy „Za życiem”, ponieważ żadna z rodzin nie wnioskuje o objęcie jej tego typu wsparciem.

W badanych przypadkach dokonano analizy realizowanych przez asystenta działań pod kątem:

a) opracowania planu pracy z rodziną i jego realizacji

Stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych tj. 1 lutego 2024 r. asystent nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 1 tj. nie opracował we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym planu pracy z rodziną (dotyczy rodzin z Wykazu pod poz. 6 i 7).

W przypadku rodziny z Wykazu pod poz. 6, która została objęta wsparciem asystenta z dniem 24 lipca 2023 r. nie opracowano planu pracy z rodziną, na podstawie, którego współpraca powinna przebiegać.

Odnosząc się do powyższej sytuacji należy stanowczo podkreślić, iż plan pracy z rodziną jest kluczowym dokumentem określającym kierunki pracy, który ma na celu osiągnięcie poprawy sytuacji rodziny w zakresie funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Skuteczność wzajemnej współpracy warunkują, między innymi, dobrze zaplanowane i opracowane wspólnie z rodziną działania, które winny przynieść spodziewane efekty na drodze do szeroko pojętego podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Bez faktycznego zaplanowania działań nie sposób jest prowadzić właściwej, kompetentnej i ukierunkowanej pracy z rodziną. To z kolei pociąga za sobą kolejne, istotne dla obu stron konsekwencje, gdyż poza trudnościami wynikającymi z niejasnych podstaw współpracy oraz braku skonkretyzowanych zamierzeń na drodze do poprawy sytuacji rodziny, niemożliwym jest wówczas opracowanie zgodnie z art. 15 ust 1 pkt 15 ustawy wripsz okresowej oceny sytuacji rodziny, która winna być zwartym podsumowaniem realizacji dotychczasowych założeń zawartych w planie pracy i dalszych wskazań do jego realizacji. Ponadto, brak podstawowej dokumentacji asystenta stwarza brak możliwości weryfikacji, zarówno prowadzonej pracy własnej asystenta jak i egzekwowania wkładu rodziny w osiągnięcie zamierzonych celów, które nie są formalnie sprecyzowane.

Powyższe wnioski potwierdziła analiza przedłożonej dokumentacji (dotyczy rodziny z Wykazu pod poz. 6), w której stwierdzono brak udokumentowania przebiegu realizowanych

działań asystenta podjętych przy współpracy z rodziną i na jej rzecz (poza jednym wpisem dokonany w dokumencie pn. Miesięczna karta czasu pracy asystenta z rodziną z dnia 24 lipca 2023 r. opisującym wizytę asystenta oraz pracownika socjalnego w celu zapoznania się z rodziną i wstępnej rozmowy na temat problemów w niej występujących **/akta kontroli str. 19/**), co jest z kolei niedopełnieniem obowiązku wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy wrispz.

Powyższe nie pozwala stwierdzić czy i jakie działania asystenta zostały podjęte w środowisku tej rodziny ani na jej rzecz.

Natomiast w przypadku rodziny z Wykazu pod poz. 7, ostatni plan pracy z rodziną datowany jest na dzień 30 grudnia 2022 r. **/akta kontroli str. 20-21/**. W dniu 9 marca 2023 r. nastąpiła istotna zmiana sytuacji rodziny, gdyż na mocy sądowego postanowienia dziecko przebywające dotychczas w rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodziny biologicznej, a w związku z tym matkę dziecka zobowiązano do systematycznej współpracy z asystentem rodziny.

W badanym przypadku niezbędną była modyfikacja bądź sporządzenie nowego planu pracy z rodziną, z uwagi na istotną zmianę jej sytuacji. Obowiązujący plan zawierał bowiem nieaktualne i nieadekwatne działania w odniesieniu do bieżącej sytuacji rodziny.

W odpowiedzi na zapytania kontrolujących o niesporządzenie przez asystenta planu pracy z rodziną z Wykazu pod poz. 6 oraz niedokumentowanie działań asystenta podjętych przy współpracy z rodziną i na jej rzecz, przyjęto od Kierownika MGOPS wyjaśnienia, które stanowią **akta kontroli str. 22-25**, i w których wskazał, że: *„asystent rodziny mocno skupia się na bezpośredniej pomocy rodzinie, ma bardzo dobry kontakt z rodzinami, posiada ich pełne zaufanie i mocno angażuje się w ich bieżące sprawy. Niestety prowadzenie dokumentacji nie jest mocną stroną asystenta rodziny przez co zapomniał sporządzić planów pracy i okresowych ocen sytuacji rodziny. Nie zmienia to faktu, że praca na rzecz rodzin była rzeczywiście wykonywana. Kierownik MGOPS wielokrotnie dopominał się ustnie o przedłożenie w/w dokumentacji, na co asystent rodziny zapewniał, że ma sporządzoną pełną dokumentację. Kierownik MGOPS nie miał powodów nie wierzyć pracownikowi, który zawsze wywiązuje się ze swoich zadań. W związku z zaistniałą sytuacją obecny proces weryfikacji dokumentacji asystenta rodziny przez Kierownika MGOPS będzie przebiegał w inny sposób tj. zostanie sporządzony pisemny harmonogram przedstawiania dokumentacji do wglądu Kierownika ze wskazaniem konkretnych dat. Zarówno asystent rodziny jak i Kierownik będą odnotowywać, potwierdzając własnoręcznym podpisem otrzymane dokumenty. Dodatkowo Kierownik założy osobny segregator, w którym gromadzone będą kopie planów pracy i ocen okresowych w celu monitorowania ciągłości pracy. (...) Wszelkie braki dokumentacji wynikają z natury wewnętrznej asystenta rodziny, który nie przywiązuje uwagi do dokumentacji, natomiast bardzo mocno angażuje się w sprawy rodziny i ma z nimi doskonały kontakt”*.

W rozmowie z Kierownikiem kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż to na nim, jako osobie kierującej pracą Ośrodka ciąży obowiązek systematycznego nadzoru nad jakością pracy i realizacją zadań asystenta. Tym bardziej, że istotnym powodem, dla którego nie należało mieć całkowitej pewności co do rzetelnego wywiązywania się z obowiązków asystenta i wzmóc nadzór nad jego pracą był fakt, iż w wyniku poprzedniej kontroli były wydane w tym zakresie istotne zalecenia. Rozwiązania proponowane przez Kierownika Ośrodka w wyjaśnieniach wydają się zbędne, gdyż bieżące monitorowanie rzetelności wykonywanych obowiązków wyeliminowałoby możliwość skumulowania tak dużych braków w realizacji ustawowych zadań

spoczywających na asystencie, bez konieczności kopiowania/drukowania dodatkowych dokumentów.

Natomiast w odniesieniu do braku modyfikacji bądź sporządzenie nowego planu pracy z rodziną w przypadku istotnej zmiany sytuacji rodziny z wykazu pod poz. 7, Kierownik Ośrodka wyjaśnił, iż *„asystent nie był świadomy, że jest konieczność sporządzenia nowego planu pracy z rodziną w przypadku powrotu dziecka do rodziny z pieczy zastępczej, ponieważ nie wynika to bezpośrednio z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”*.

Zdaniem zespołu kontrolującego, przyczyną powstania powyższych nieprawidłowości, oprócz zaniechań ze strony asystenta rodziny, jest brak odpowiedniego nadzoru Kierownika nad pracą asystenta oraz niedostateczna znajomość i niestosowanie przepisów ustawy wrispz w zakresie zadań asystenta rodziny. Nieprawidłowości te mogły mieć znaczący wpływ na efektywność i skuteczność podejmowanych działań, mających na celu przezwyciężenie trudności życiowych rodzin. Praca z rodzinami winna przebiegać z zachowaniem i wypełnieniem wszystkich obowiązków wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy wrispz.

Z dokumentacji rodzin z wykazu pod poz. 2 i 7 wynika, że asystent realizował m.in. następujące działania:

- udzielanie rodzinom pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego wydatkowania środków pieniężnych, motywowanie do systematycznego wykonywania obowiązków domowych, regulowania opłat związanych z użytkowaniem mieszkania,
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, poprzez prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci, polegających min. na wskazywaniu sposobów rozwiązywania bieżących trudności wychowawczych, poszerzaniu wiedzy rodziców na temat potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i emocjonalnych dzieci,
- działania mające na celu poprawę relacji w rodzinie, poprzez wskazywanie wzorów prawidłowej komunikacji, zdrowych zasad w rodzinie, motywowanie do wspólnego spędzania czasu, wskazywaniu konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, w tym prowadzących do poprawy warunków bytowych,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów natury psychologicznej, w szczególności poprzez motywowanie do skorzystania z pomocy specjalistów i umawianie na wizyty,
- udzielanie wsparcia dzieciom – pomoc w odrabianiu lekcji, poszukiwanie i rozwój pasji i zainteresowań, wskazywanie konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego, wspólne rysowanie, układanie puzzli.

b) dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny

Stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia podjęcia czynności kontrolnych tj. do 1 lutego 2024 r. asystent nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 15 ust 1 pkt 15 ustawy wrispz tj. nie dokonał okresowej oceny sytuacji żadnej z rodzin ujętych w Wykazie od poz. 1 do 9.

W związku z powyższym kontrolujący nie mieli możliwości analizy ww. dokumentów. Wyjaśnienia Kierownika dotyczące powyższej nieprawidłowości opisano na str. 5 niniejszego wystąpienia.

Podkreślić należy, iż brak okresowych ocen podsumowujących efekty dotychczas podjętych działań na polu współpracy z rodziną, przebiegu postępów lub ich braku w pokonywaniu zdiagnozowanych problemów, uniemożliwia określenie zakresu i rodzaju skutecznych działań w dalszej pracy asystenta. Ma to kluczowe znaczenie i wpływ na efektywność podejmowanych czynności, zmierzających do pokonania trudności życiowych rodziny, a także poddaje w wątpliwość zarówno ich adekwatność co do bieżącej sytuacji jak i jakość współpracy.

Ponadto, w myśl art. 176 pkt 7 ustawy wripsz, do zadań własnych gminy należy monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym poinstruowano o konieczności uwzględniania w okresowych ocenach tak istotnego elementu, jakim jest ocena sytuacji dziecka/dzieci przebywających w rodzinach objętych asystą.

c) współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji znajdującej się w teczkach rodzin wywnioskować można, iż asystent stosownie do zapisów art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy wripsz, podejmując działania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, współpracował z podmiotami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny, jednak w bardzo zawężonym zakresie. Świadczyć mogą o tym nieliczne i zdawkowe wpisy dokonywane w *Miesięcznej karcie czasu pracy asystenta z rodziną* oraz pisma kierowane do Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Braniewie, a dotyczące rodziny z Wykazu pod poz. 2 (szerzej o powyższej kwestii w pkt 4 tego wystąpienia).

Podkreślić należy, iż wypełnianie obowiązku wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy wripsz, winno znajdować pełne i rzetelne odzwierciedlenie w dokumentacji asystenta, a wpisy dokonywane w prowadzonych przez niego *Miesięcznych kartach czasu pracy asystenta z rodziną* i *Miesięcznych kartach czasu pracy asystenta rodziny* powinny zawierać precyzyjny i nie budzący wątpliwości opis podejmowanych czynności i przebiegu kontaktów z podmiotami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny.

4. Ustalenia dotyczące rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny, w odniesieniu do korespondencji skierowanej do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 17 stycznia 2024 r.

Rodzina Kobiety, o której mowa w korespondencji skierowanej do Wydziału Polityki Społecznej, została objęta wsparciem asystenta od dnia 16 września 2019 r. po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w dniu 28 sierpnia 2019 r. i analizie sytuacji rodziny, z której jasno wynikała zasadność udzielenia jej tego typu pomocy. Trudności występujące wówczas w rodzinie opisano jako problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wnioskowane wsparcie asystenta zaproponowano w celu (.....)
celu.....
.....
.....
.....) /akta kontroli str. 26-27/.

.....
.....) /akta kontroli str. 47/.

Mając na uwadze ograniczoną możliwość dogłębnej analizy dokumentacji rodziny Kobiety, ze względu na jej powierzchowny i zdawkowy charakter, nie można potwierdzić ani wykluczyć zasadności sygnałów przekazanych w Korespondencji.

5. Uwagi i wnioski

Mając na uwadze ustalenia kontroli, trudno jednoznacznie ocenić, czy w okresie objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieniężnie zapewniał rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wystarczające wsparcie asystenta rodziny. Podczas czynności kontrolnych Ośrodek nie dysponował bowiem wystarczającą dokumentacją w zakresie pracy asystenta z rodzinami, która winna być świadczona z zachowaniem i wypełnieniem wszystkich obowiązków wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy wrispz, co należy uznać za istotne uchybienie w rozumieniu art. 197d ust. 6 ustawy wrispz.

Wskazać należy również, iż przeprowadzona kontrola wykazała, że Ośrodek nie zrealizował większości zaleceń ujętych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 23 marca 2023 r. (PS-VI.431.3.5.2023.ICH) wobec czego organ kontroli poucza, że zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy wrispz, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej od 1000 do 15 000 zł.

6. Zalecenia

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wnoszę o podjęcie przez Kierownika, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Rzetelnie prowadzić dokumentację dotyczącą pracy z rodziną, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 14, uwzględniając planowanie oraz wszelkie działania podjęte przy współpracy z rodziną i na jej rzecz.**
- 2. Plany pracy z rodziną sporządzać zgodnie z zapisami art. 15 ust 1 i 3 ustawy, z uwzględnieniem wszystkich wymaganych elementów i adekwatnie do występujących problemów, jak również dokonywać ich modyfikacji w przypadku istotnej zmiany sytuacji rodziny.**
- 3. Okresową ocenę sytuacji rodziny dokonywać zgodnie z zapisami art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy wrispz tj. nie rzadziej niż co pół roku oraz fakt ten dokumentować.**
- 4. Zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy wrispz, monitorować sytuację dziecka/dzieci z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a fakt ten dokumentować.**
- 5. Wzmocnić nadzór Kierownika nad sposobem dokumentowania pracy przez asystenta rodziny.**
- 6. Niezwłocznie wdrożyć pouczenia zawarte w instruktażu i treści niniejszego wystąpienia w bieżącą pracę Ośrodka.**

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia

pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

**Z up. Wojewody
Warmińsko-Mazurskiego
Adrian Żemis
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej**

Izabela Chowańska – główny specjalista

Monika Martwich – główny specjalista